

Tekstiilikulttuuria kaiken aikaa

Kaikuja kokoelmatyöstä, FT Suvi Kettula

Kokoelmat ovat kulttuurihistoriallisen museon kivijalka. Museoiden kokoelmapolitiikka ja tallennusvastuu määrittelevät museon kokoelmien sisällön. Perinteisesti museoiden tehtävänä on ollut säilyttää, tutkia ja esitellä kokoelmiaan eri tavoin. Museon palveluja käyttävä yleisö ja museoammattilaiset asettavat museon toiminnalle ja kokoelmien käytettävyydelle nykyisin yhä monipuolisempia haasteita. Museot ovat myös elämysten ja kokemusten antajia, inspiraation lähteitä, oppilaitosten ja yhteisöjen kumppaneita sekä kävijöilleen oppimis- ja osaamiskeskuksia.

Museoesineisiin liittyvät tiedot talletetaan nykyisin huomattavasti kattavammin kuin esimerkiksi joitain vuosikymmeniä sitten. Museoesine nähdään tänä päivänä kertomusten välittäjinä ja erilaisten ilmiöiden esiintuojana eikä ainoastaan jonkin tyyliuunnan tai oman esinetyyppinsä edustajana. Kehittyneet tiedonhallintajärjestelmät edesauttavat kokoelmaan kuuluvien esinetietojen automaattista yhdistämistä eri museoiden välillä. Yhtenä tavoitteena on saattaa kokoelmat yhä kattavammin webin kautta kenen tahansa katsottaviksi ajasta tai paikasta riippumatta. Esimerkkeinä voidaan mainita MuseoSuomi-, Kulttuurisampo-, Kantapuu- ja Museot on line –portaalit.* Kyseisistä kokoelmaportaaleista löytyy runsaasti myös tekstiilejä, vaatteita ja asusteita.

Espoon kaupunginmuseo on vuonna 1958 perustettu kulttuurihistoriallinen museo, jonka kokoelmissa on erityisesti espoolaisen elämäntavan todistuskappaleita. Noin 40 000 esineen kokoelmaan kuuluu lähes 7000 tekstiiliä. Näitä ovat sisustus- ja kodintekstiilit, vaatteet, asusteet ja jalkineet. Espoon kaupunginmuseon kokoelman osana on ns. käyttökokoelma. Sen esineet on tehty museon työnäytöksissä, teetetty museoesineen esikuvan mukaan tai ne ovat sellaisia vanhoja esineitä, jotka taustatietojensa vähäisyyden vuoksi eivät täydennä varsinaista museokokoelmaa. Käyttökokoelmaan kuuluu paljon tekstiilejä. Kokoelmaa hyödynnetään erityisesti museon pedagogisessa toiminnassa.

Museon eri näyttelypisteissä on järjestetty tekstiilikokoelman avulla useita näyttelyitä. Pitsi-, valkokirjonta- ja ristipistoaiheisissa näyttelyissä tekstiilien historiaan on syvennytty valmistustekniikan avulla. Erilaisten asusteiden käyttö- ja kulttuurihistoriaa on puolestaan tuotu esille esiliinoja, huiveja ja päähineitä käsittelevissä näyttelyissä. Tällä hetkellä museossa tutkitaan ja konservoidaan Saaristomuseo Pentalan näyttelytiloihin tulevaa esineistöä. Museo avataan Espoon edustalla olevassa Pentalan saarella vuodesta 2014 vaiheittain.

*www.museosuomi.fi/ , www.kantapuu.fi , www.kulttuurisampo.fi , www.suomenmuseotonline.fi/fi